

BIULETYN BAŁTYCKI

W I L B I

Nr.

Wilno, dnia 1 października 1935 r.

312.

T r e ś ć n u m e r u :

LOTWA.: 1. Sytuacja gospodarcza Lotwy. 2. Prasa niemiecka w sprawie skazania hitlerowców w Rydze. 3. Lotewska polityka w ujęciu niemieckim. 4. Likwidacja akcji komunistycznej literatów i artystów. 5. Zakaz debitu pisma niemieckiego. 6. Liczba Litwinów na Lotwie. 7. Jubileusz rektora uniwersytetu lotewskiego. 8. Udział Lotwy w zawodach hipicznych w Warszawie. 9. Pobyt Muntersa w Londynie. 10. Stosunki gospodarcze Anglii z krajami bałtyckimi. ESTONJA.: 1. Min.Seljamaa o współpracy państw bałtyckich. 2. Wyrok w sprawie aktywistów estońskich.

-----o-----

LOTWA.: 1. SYTUACJA GOSPODARCZA LOTWY. "Riths" Nr.267.: Jak wykazuje Państwowy Biuletyn Statystyczny w gospodarce lotewskiej za VIII 1935 przejawiała się poprawa. Świadczy o tem wzrost obrotów pieniężnych. Budżet państwowy realizowany był w ramach zeszłorocznych. Liczba protestowanych weksli była znikoma, podobnie jak bankructw. Szczególnie zmniejszyły się liczytacje gospodarstw rolnych. Liczba zatrudnionych robotników osiągnęła najwyższą od czasów dobrej konjunktury normę. W ciągu ostatniego roku wzrosła zatrudnionych w przemyśle robotników o 7.421 osób. Najwięcej robotników przybyło w przemyśle metalurgicznym i budownictwie. W mniejszym stopniu wzrosła liczba robotników w przemyśle papierniczym, tekstylnym i t. d.

Zarobki niewykwalifikowanych robotników wzrosły o 3 punkty. Wskaźnik przeżycia również wzrósł o 3 punkty. Ceny towarów w handlu detalicznym zmalały o 7 punktów. Suma wkładów w Poczty Kasach Oszczędności wzrosła o 16,7 milj.łatów. Obroty w handlu zagranicznym wzrosły w ciągu trzech ostatnich miesięcy w zakresie eksportu, natomiast import zmalał. Bilans handlowy w ciągu ostatnich trzech miesięcy był czynny. W sierpniu czynny bilans wyraził się sumą 2,4 milj.łatów. Suma pożyczek w Banku Lotewskim zmalała, gdyż rząd spłacił znaczne sumy. Zapas złota i walut zagranicznych wzrósł, mimo tego, że państwo spłaciło część długów zagranicznych. W ruchu kolejowym i okrętów handlowych przejawiała się tendencja zwyżkowa.

2/. PRASA NIEMIECKA W SPRAWIE SKAZANIA HITLEROWCÓW W RYDZE. "Brihva Zeme" 219.: Wszystkie wielkie pisma niemieckie zamieściły tendencyjny opis sprawy sądowej hitlerowców, jaka odbyła się ostatnio w Rydze. Komentarz pism niemieckich w tej sprawie brzmi jak następuje: W przemówieniach prokuratorów przejawiała się zdumiewająca czelność. Rezi to zwłaszcza po oświadczeniu kanclerza Rzeszy, że szanowanie innych narodowości jest jednym z podstawowych pojęć hitlerowskich. Lotysze pragną więc narzucić partji narodowych socjalistów wrogie zamiary względem państwa i narodu lotewskiego.

Jeszcze żaden organ prasowy nie ośmielił się odezwać tak cynicznie o sędzie lotewskim.

3/. LOTEWSKA POLITYKA W UJĘCIU NIEMIECKIM. "Brihva Zeme" Nr.219.:Prasa niemiecka poświęca w ostatnich czasach wiele uwagi zarządzeniom lotewskiego rządu. Oświaty w sprawie przejęcia archiwum, które się dotychczas znajdowało w opłakanej sytuacji. Prasa niemiecka pozwala sobie przytem na niekulturalny ton. Jasną jest rzeczą, że napaści prasy niemieckiej, posadzającej politykę lotewską o przeciwnieckie zakusy są zupełnie nieuzasadnione.

4/. LIKWIDACJA AKCJI KOMUNISTYCZNEJ LITERATÓW I ARTYSTÓW. "Brihva Zeme" Nr. 221.: Policja polityczna aresztowała 9 osób, należących do tajnej organizacji komunistycznej literatów i artystów. Organizacja ta była założona w 1934 r., stanowiła sekcję lotewskiej partji komunistycznej.

5/. ZAKAZ DEBITU PISMA NIEMIECKIEGO. "Brihva Zeme" Nr.221.: Min.Spraw Wewnętrznych Birznieks zabronił importować na Łotwę pisma "Münchener Neueste Nachrichten". Zakaz rozciąga się na pismo na okres dwóch tygodni.

6/. LICZBA LITWINÓW NA ŁOTWIE. "L.Aidas" Nr.222.: Prasa łotewska ogłosiła ostateczne dane spisu ludności na Łotwie. Liczba ludności wzrosła od 1930 r. z 1.900.045 na 1.950.502. Przyrost przypada na narodowość łotewską. Natomiast liczba mniejszości narodowych zmalała: Polacy z 59.374 na 48.949; Białorusini z 36.029 na 26.067; Niemcy - z 69.855 na 62.144; Litwini z 25.885 na 22.918.

7/. JUBILEUSZ REKTORA UNIwersYTETU ŁOTewskiego. Prasa ryska z 28.IX.1935 r.: W tych dniach obchodzono w Rydze 25-lecie działalności naukowej rektora uniwersytetu łotewskiego Juljusza Auszkapa.

8/. UDZIAŁ ŁOTWY W ZAWODACH HIPICZNYCH W WARSZAWIE. Prasa ryska z 28.IX.1935 r.: W najbliższych dniach rozpoczynają się w Warszawie międzynarodowe zawody hipiczne, w których wezmą m. in. udział Łotysze w osobach kpt.Karkłinsza i pułk.Buksa.

9/. POBYT MUNTERSA W LONDYNIE. Prasa ryska z 29.IX.1930 r.: Generalny sekretarz łotewskiego M.S.Z. Munters wygłosił na przyjęciu londyńskiej Izby Handlowej mowę, w której poruszył współczesne problemy polityczno-gospodarcze.

10/. STOSUNKI GOSPODARCZE ANGLJI Z KRAJAMI BAŁTYCKIMI. Prasa ryska z 29.IX.1935 r.: Prezes Izby Handlowej Manchester Klukes wygłosił, z okazji pobytu delegacji łotewskiej w Anglii, przemówienie na temat stosunków Anglii z państwami bałtyckimi, oświadczając, że Anglja była i będzie b.ważnym rynkiem zbytu dla krajów bałtyckich.

ESTONJA.: 1/. MIN. SELJAMAA O WSPÓŁPRACY PAŃSTW BAŁTYCKICH. Prasa ryska z 29.IX.1935 r.: W rozmowie z przedstawicielem "Lety" oświadczył estoński min.Spr.Zagran. Seljamaa w sprawie współpracy państw bałtyckich, co następuje: Porządek obrad Ligi Narodów i przebieg tych obrad śledziła delegacja estońska z wielką uwagą. Estonia, jako członek Ligi Narodów, z uznaniem wita wszystkie wysiłki, skierowane ku rozstrzygnięciu zatargów drogą pokojową.

Współpraca delegacji estońskiej z łotewską i litewską była oparta na zasadach stworzonych przez umowę genewską z 12.IX.r.ub. Należy wyrazić zadowolenie spowodu tej współpracy i wzajemnej pomocy. Delegacje trzech państw bałtyckich wciąż odbywały ze sobą narady w sprawie swego stosunku do aktualnych problemów. Nie przedstawiało to większych trudności, gdyż interesy państw bałtyckich są skoncentrowane w jednym kierunku: w kierunku możliwości utrwalenia pokojowego rozwoju w krajach bałtyckich.

2/. WYROK W SPRAWIE AKTYWISTÓW ESTOŃSKICH. Prasa ryska z 29.IX.1935 r.: Dnia 27 września zapadł wyrok w sprawie t.zw.aktywistów. Trzech głównych oskarżonych skazano na 6 lat więzienia z pozbawieniem wszystkich praw. Trzech innych oskarżonych skazano na 5 lat więzienia, jednego na rok, zaś trzech na rok z zawieszeniem.-

x

x

x